

**UCHWAŁA NR XVI/103/2025
RADY MIEJSKIEJ W URZĘDOWIE**

z dnia 26 czerwca 2025 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy
Urzędów na lata 2021 – 2024” za okres 2023 – 2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292) – Rada Miejska w Urzędowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Urzędów na lata 2021 – 2024” za okres 2023 – 2024, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Urzędowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Urzędowie

Grzegorz Chudzicki

Załącznik do uchwały
Nr XVI/103/2025
Rady Miejskiej w Urzędowie
z dnia 26 czerwca 2025

Burmistrz Urzędowa

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
W LATACH 2023 – 2024**

**„GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI
DLA GMINY URZĘDÓW NA LATA 2021-2024”**

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Urzędów na lata 2021-2024 został uchwalony przez Radę Miejską w Urzędzie uchwałą NR XXIX/189/21 RADY MIEJSKIEJ W URZĘDOWIE z dnia 4 lutego 2021 r.

Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.) Burmistrz sporządza co dwa lata sprawozdanie z realizacji programu opieki nad zabytkami i przedstawia Radzie Miejskiej.

II. CELE GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NA ZABYTKAMI WYNIKAJĄCE Z USTAWY

Ustawodawca określa, że program ten ma na celu w szczególności:

- a) włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
- b) uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- c) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- d) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- e) odejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- f) określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
- g) podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

III. PRIORYTETY PROGRAMU OPIEKI

Priorytet 1 – Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju turystyki w gminie

Kierunek 1 : Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania

Działania:

- Realizacja dalszych działań rewitalizacyjnych na terenie zabytkowego układu urbanistyczno-architektonicznego Urzędowa.

- Podjęcie kompleksowych działań mających na celu zahamowanie procesów erozyjnych degradujących i dewastujących wpisanego do rejestru zabytków grodziska wczesnośredniowiecznego w Leszczynie (w tym zabezpieczenie stoków obiektu przed osuwaniem, ziemnych nasypów wałów i fosy).
- Uczytelnienie i wyeksponowanie formy grodziska poprzez regularną wycinkę dzikiej roślinności i zakrzaczeń w uzgodnieniu przedmiotowych prac z WKZ w Lublinie
- Prowadzenie bieżących prac remontowych, konserwatorskich i porządkowych przy obiektach zabytkowych stanowiących własność gminy.
- Podejmowanie starań o uzyskanie środków zewnętrznych na rewaloryzację zabytków będących własnością gminy.
- Opieka nad miejscami pamięci narodowej (działania dotyczące w szczególności cmentarza wojennego z miejscowości Boby- Kolonia).

Kierunek 2 : Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków na potrzeby turystyczne.

Działania:

- Przygotowanie projektu zagospodarowania tzw. wałów urzędowskich.
- Zagospodarowanie grodziska w Leszczynie dla potrzeb ruchu archeoturystycznego.
(podniesienie jego walorów ekspozycyjnych poprzez uczytelnienie pełnej formy obiektu, przystosowanie grodziska dla osób zwiedzających w uzgodnieniu z WKZ w Lublinie w tym stworzenie odpowiedniej infrastruktury turystycznej wzorując się na innych obiektach tego typu w Polsce i Europie (tablice informacyjne, ścieżki dydaktyczne, organizacja tzw. lekcji żywej historii i rekonstrukcji historycznych).
- Kontynuowanie działań zmierzających do poprawy infrastruktury turystycznej w gminie.
- Odnowienie i udroźnienie Szlaku 600-lecia Urzędowa.

Priorytet 2 - Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego

Kierunek 1: Ochrona wartości przestrzennych w ramach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jak również zakresie ustawy o opiece i ochronie nad zabytkami .

Działania:

- Konsekwentne egzekwowanie zapisów dotyczących działalności inwestycyjnej na obszarze objętym ochroną wpisu do rejestru zabytków, określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

- Oznakowanie zabytków wpisanych do rejestru zabytków znakiem-tablicą: Obiekt prawem chroniony - we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Kraśniku.
- Umieszczanie zapisów dot. ochrony zabytków w opracowywanych dokumentach gminnych.
- Walka z samowolami budowlanymi w obrębie strefy ochrony konserwatorskiej. W tym również prace przy obiektach ujętych w GEZ, które podejmowane są bez stosownych pozwoleń ze strony urzędu konserwatora zabytków i urzędu miejskiego.

Priorytet 3 - Dokumentacja dziedzictwa kulturowego gminy

Kierunek 1: Prowadzenie Gminnej Ewidencji Zabytków

Działania:

- Uzupełnianie GEZ o nowe obiekty zabytkowe, które zostaną uznane za wartościowe np. kapliczki, krzyże przydrożne, obiekty architektury itp.
- Wyłączanie obiektów z GEZ w przypadku np. utraty wartości zabytkowych i wydawanie stosownych uchwał w tych sprawach.
- Udostępnienie do wglądu kart Gminnej Ewidencji Zabytków mieszkańcom gminy oraz aktualizacji tekstu Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.

Kierunek 2: Monitorowanie stanu zachowania obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków oraz stanu prawnego dotyczącego ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Działania:

- Dokonywanie przeglądów obiektów z Gminnej Ewidencji Zabytków z udziałem pracowników urzędu konserwatorskiego.
- Powiadamianie właścicieli zabytków o włączaniu lub wyłączaniu zabytków z GEZ lub o aktualizacji kart adresowych.
- Współpraca z urzędem konserwatorskim / informowanie o zagrożeniach i złym stanie zachowania obiektów zabytkowych/.

Priorytet 4 - Promocja dziedzictwa kulturowego.

Kierunek 1: Popularyzacja dziedzictwa kulturowego.

Działania:

- Propagowanie miejsc i zabytków związanych z historią Urzędowa i okolic.

- Organizacja lekcji „żywej historii” na grodzisku w Leszczynie (po wcześniejszym dostosowaniu obiektu do zwiedzania).
- Wspieranie działań mających na celu zachowanie tradycji ludowych i dziedzictwa niematerialnego w szczególności w zakresie tradycji garncarstwa urzędowskiego.
- Wydawanie i dofinansowywanie publikacji (w tym folderów promocyjnych i przewodników poświęconych tematyce dziedzictwa kulturowego gminy).

Kierunek 2: Edukacja w zakresie wiedzy o dziedzictwie kulturowym gminy.

Działania:

- Wspieranie istniejących i powstających organizacji społecznych, ukierunkowanych na opiekę nad pamiątkami historii, zdobywanie wiedzy historycznej i dzielenie się nią społeczności lokalnej.

Zabytki objęte prawnymi formami ochrony

Zgodnie z art. 22 Ustawy z dnia 18 marca 2010 r. o zmianie Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz o zmianie niektórych innych ustaw Burmistrz prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy. W związku z zapisami w/w ustawy w gminnej ewidencji zabytków znajdują się:

1. zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
2. inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków (w tym nieruchome zabytki archeologiczne);
3. inne zabytki nieruchome wyznaczone przez burmistrza gminy w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków;

Tab. 1. Zabytki wpisane do rejestru zabytków województwa lubelskiego

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Nr rej. zab. i data
1	Boby-Kolonia	Kościół parafialny pw. Najświętszego Serca Jezusowego	A/962/ 15.05.1988
2	Boby-Kolonia	Dawny cmentarz przykościelny w zespole kościoła parafialnego	A/962/ 15.05.1988
3	Boby-Kolonia	Plebania w zespole kościoła parafialnego	A/964/ 29.07.1988
4	Moniaki	Park dworski	A/600/ 17.05.1972

Sprawozdanie z realizacji w latach 2023-2024 „Gminnego Programu Opieki nad zabytkami dla Gminy Urzędów na lata 2021-2024”

5	Natalin	Cmentarz wojenny z I wojny światowej	A/9/ 13.07. 2001
6	Popkowice-Księżę	Kościół parafialny pw. św. Trójcy Przenajświętszej	A/413/12.02.1969
7	Popkowice-Księżę	Mur z 4 kapliczkami w zespole kościoła parafialnego	A/413/ 12.02.1969
8	Popkowice-Księżę	Cmentarz kościelny z drzewostanem w zespole kościoła parafialnego	A/413/ 12.02.1969
9	Popkowice-Księżę	Dzwonnica w zespole kościoła parafialnego	A/413/ 12.02.1969
10	Popkowice	Kaplica Mazurkiewiczów na cmentarzu parafialnym	A/668/ 31.01.1973
11	Urzędów	Kościół parafialny pw. św. Mikołaja	A/390/ 22.01.1969
12	Urzędów	Cmentarz kościelny z drzewostanem w zespole kościoła parafialnego	A/390/ 22.01.1969
13	Urzędów	Kaplica cmentarna na cmentarzu parafialnym	A/1104/ 20.12.1995
14	Urzędów	Młyn wodny ul. Opolska	A/1110/ 31.01.1997
15	Urzędów	Układ urbanistyczny	A/192/ 13.02.1967
16	Leszczyna	Wczesnośredniowieczne Grodzisko	C/10

Zabytki w Gminnej Ewidencji Zabytków

Lp.	Miejscowość	Obiekt
1.	Bęczyn	Kapliczka kubaturowa ku czci św. Rozalii
2.	Bęczyn	Mogiła żołnierzy armii austro - węgierskiej z okresu I wojny światowej
3.	Bęczyn	Mogiła żołnierzy armii rosyjskiej z okresu I wojny światowej

Sprawozdanie z realizacji w latach 2023-2024 „Gminnego Programu Opieki nad zabytkami dla Gminy Urzędów na lata 2021-2024”

4.	Bęczyn	Piec garncarski
5.	Boby-Wieś	Pomnik ku czci bohaterów o niepodległość 1831-1920
6.	Boby-Kolonia	Kościół parafialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa (w zespole kościoła parafialnego pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa)
7.	Boby-Kolonia	Drzewostan w granicach ogrodzenia przykościelnego (w zespole kościoła parafialnego pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa)
8.	Boby-Kolonia	Dzwonnica (przy kościele parafialnym pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa)
9.	Boby-Kolonia	Plebania (w zespole kościoła parafialnego pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa)
10.	Boby-Kolonia	Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki
11.	Boby-Kolonia	Cmentarz wojenny z okresu I wojny światowej
12.	Mikuszewskie	Kuźnia (Mikuszewskie nr 65)
13.	Mikuszewskie	Kaplica kubaturowa św. Jana Nepomucena
14.	Moniaki	Drzewostan w obrębie dawnego Parku dworskiego
15.	Natalin	Cmentarz wojenny z okresu I wojny światowej
16.	Popkowice-Księżę	Kościół parafialny pw. Trójcy Przenajświętszej z wystrojem wnętrza
17.	Popkowice-Księżę	Mur z kapliczkami (cmentarz przykościelny)
18.	Popkowice-Księżę	Dzwonnica

Sprawozdanie z realizacji w latach 2023-2024 „Gminnego Programu Opieki nad
zabytkami dla Gminy Urzędów na lata 2021-2024”

19.	Popkowice-Księżę	Drzewostan w granicach cmentarza kościelnego
20.	Popkowice	Dwór murowany
21.	Popkowice	Park dworski
22.	Popkowice	Cmentarz parafialny (rzymsko-katolicki)
23.	Popkowice	Kaplica cmentarna na cmentarzu parafialnym
24.	Popkowice	Kapliczka z figurą św. Jana Nepomucena
25.	Popkowice	Kapliczka kolumnowa z figurą Chrystusa Frasobliwego
26.	Popkowice	Młyn murowany
27.	Skorczyce	Park podworski
28.	Urzędów	Kościół parafialny pw. św. Mikołaja z wyposażeniem wnętrza
29.	Urzędów	Dzwonnica kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja
30.	Urzędów	Plebania kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja
31.	Urzędów	Brama kościelna kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja
32.	Urzędów	Drzewostan w granicach cmentarza przykościelnego
33.	Urzędów	Ogrodzenie kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja
34.	Urzędów	Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki
35.	Urzędów	Brama na cmentarz parafialny
36.	Urzędów	Kaplica cmentarna w granicach murów zewnętrznych na cmentarzu parafialnym

Sprawozdanie z realizacji w latach 2023-2024 „Gminnego Programu Opieki nad zabytkami dla Gminy Urzędów na lata 2021-2024”

37.	Urzędów	Cmentarz żydowski (kirkut)
38.	Urzędów	Kaplica św. Otylii
39.	Urzędów	Mogiła Legionistów
40.	Urzędów	Pomnik ku czci Marszałka J. Piłsudskiego
41.	Urzędów	Pomnik ku czci Orląt Lwowskich
42.	Urzędów	Pomnik księdza J. Popiełuszki
43.	Urzędów	Zieleń na dawnych wałach miejskich
44.	Urzędów	Dom murowany (ul. Wodna 18)
45.	Urzędów	Młyn wodno-motorowy w granicach ścian zewnętrznych wraz z urządzeniami ciągu technologicznego
46.	Urzędów	Układ urbanistyczny Urzędowa obejmujący rynek, ulice i wały obronne

W Gminnej Ewidencji Zabytków Archeologicznych gminy Urzędów występuje łącznie 127 stanowisk archeologicznych. Wśród nich znajduje się wpisane do rejestru zabytków archeologicznych, grodzisko wczesnośredniowieczne w Leszczynie (Leszczyna stan.1 AZP 82-78).

Poza w/w obiektami na terenie Urzędowa znajdują się także obiekty ruchome wpisane do rejestru zabytków, które stanowią wyposażenie kościołów.

Tab. 3. Zabytki ruchome wpisane do rejestru zabytków (wyposażenie kościołów)

Lp.	Miejscowość	Miejsce przechowywania
1	Boby – Kolonia	Kościół parafialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa
2	Popkowice-Księżę	Kościół parafialny pw. Trójcy Przenajświętszej
3	Urzędów	Kościół parafialny pw. św. Mikołaja

IV. Realizacja Programu Opieki nad Zabytkami – zgodnie z wyznaczonymi zadaniami

2023 rok

1. Rządowego Programu Odbudowy Zabytków

Urząd Miejski w Urzędowie do I edycji Rządowego Programu Odbudowy Zabytków wnioskuje o środki na zabytki:

- a) na prace konserwatorskie na obszarze układu urbanistycznego Urzędowa,
- b) na prace konserwatorskie wałów obronnych Urzędowa,
- c) na prace konserwatorskie przy kościele w Urzędowie,
- d) na prace konserwatorskie przy kościele w Bobach,
- e) na prace konserwatorskie pomnika ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego,
- f) na prace konserwatorskie kapliczki ku czci Św. Rozalii w Bęczynie,
- g) Grodzisko Wczesnośredniowieczne.

Ostatecznie środki z I edycji programu przyznano na dwa zadania tj.

- Grodzisko Wczesnośredniowieczne – 1 000 000,00 zł. w tym promesa – 980 000,00 zł., środki własne – 20 000,00 zł.

- Prace konserwatorskie Pomnika ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego – kwota zadania po przetargu to 137 760,00 zł. w tym promesa – 135 004,80 zł., środki własne – 2 755,20 zł. Termin realizacji zadania – 04.11.2024 r.

Do II edycji programu wnioskowano:

- a) Przywrócenie stanu pierwotnego w zabytkowym ołtarzu bocznym Ukrzyżowania Chrystusa w kościele pw. Św. Mikołaja w Urzędowie,
- b) Prace konserwatorskie przy elewacji kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Bobach-Kolonii.

Ostatecznie środki z II edycji programu przyznano na kościół w Bobach-Kolonii – całkowity koszt to 1 003 819,60 zł., w tym promesa na udzielenie dotacji w kwocie 983 358,00 zł. i 20 068,58 zł. jako wkład własny gminy.

W czerwcu 2023 r. Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Lublinie

pozytywnie zaopiniował ekspertyzę techniczną i program prac konserwatorskich Pomnika ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego (koszt ekspertyzy technicznej – 12 054,00 zł.).

We wrześniu 2023 r. opracowana została dokumentacja projektowo – kosztorysowa prac konserwatorskich (koszt opracowania – 16 000,00 zł.) wspomnianego pomnika, następnie przeprowadzone zostało postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego. Środki finansowe przeznaczone w budżecie gminy na realizację zadania to 180 000 zł., po przetargu – 137 760,00 zł.

W zakresie grobownictwa wojennego na terenie gminy Urzędów:

1. W czerwcu 2023 r. przedłożono wniosek do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego o zapotrzebowanie na środki finansowe z budżetu Wojewody Lubelskiego na 2024 r. na obiekty grobownictwa wojennego ogółem 30 000,00 zł., wskazano n/w obiektów:
  - Mogiła z II wojny światowej - Grób nieznanymi żołnierzy bądź partyzantów – Natalin, dz. Nr 145/1, właściciel -Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Kraśnik
  - Mogiła z II wojny światowej - Grób dwóch dezertersów Armii Radzieckiej 1944 r., pochodzenia ormiańskiego – Natalin dz. Nr 145/1, właściciel - Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Kraśnik
2. Z końcem 2023 roku Wojewoda Lubelski uznał zlokalizowaną w miejscowości Urzędów, cmentarz parafialny – **Kwaterę wojenną żołnierzy z okresu I Wojny Światowej** składająca się z 4 mogił zbiorowych i około 30 mogił pojedynczych, gdzie pochowano żołnierzy austro-węgierskich i rosyjskich z 1914 r. i 1915 r., jako grób wojenny osób wojskowych, które poległy z powodu działań wojennych.

Ponadto naprawiono uszkodzoną barierkę przy schodach do Pomnika Orłów Lwowskich – 1 850,00 zł.

2024 rok

1. Prace konserwatorskie Pomnika ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego.

W styczniu 2024 r. rozpoczęły się prace związane z konserwacją **Pomnika ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego**.

Wykonawca dokonał jego demontażu i trafił do pracowni konserwatorskiej, gdzie został poddany zabiegom konserwatorskim. Prace te przeprowadziła firma REACON z Warszawy, która została wybrana w drodze przetargu.

W pierwszej kolejności rozebrany na części pomnik został poddany procesowi oczyszczenia preparatami biobójczymi, a następnie obiekt poddano zabiegowi odsalania. Po tym procesie osłabione powierzchnie kamienia wzmocniono strukturalnie preparatem krzemoorganicznym. Pęknięcia sklamrowano prętami ze stali nierdzewnej, a szczeliny i większe ubytki uzupełniono materiałem kamiennym oraz masą mineralną. Oczyszczono również medalion z wizerunkiem Piłsudskiego, a następnie zabezpieczono go żywicą akrylową. W czasie nieobecności monumentu w miejscu jego usytuowania również przeprowadzono roboty. Dotyczyły one m. in. hydroizolacji oraz wymiany ławy fundamentowej wraz z zastosowaniem izolacji antywstrząsowej. W październiku 2024 r. zakończono prace konserwatorskie.

Koszt przeprowadzonych prac to kwota 137 760,00 zł., z czego otrzymane przez nasz samorząd dofinansowanie to kwota 135 004, 80 zł, zaś 2 755, 20 zł to własny gminy (2%).

Pomnik ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego w Urzędowie – stan po remoncie.

2. Prace konserwatorskie Grodziska wczesnośredniowiecznego w Leszczynie

W lutym 2024 r. podpisana została umowa na wykonanie programu funkcjonalno-użytkowego dla inwestycji „Prace konserwatorskie Grodziska wczesnośredniowiecznego w Leszczynie”, który był niezbędnym dokumentem do rozpoczęcia postępowania przetargowego w trybie zaprojektuj – wybuduj w celu wybrania wykonawcy prac konserwatorskich. Koszt opracowania po przeprowadzeniu rozeznania cenowego – 12 000,00 zł. brutto (środki własne gminy).

We wrześniu 2024 r. podpisana została umowa z wyłonioną w drodze przetargu firmą DACH-MUR z Polichny, która przeprowadzi zadanie: „Prace konserwatorskie Grodziska wczesnośredniowiecznego w Leszczynie”. Prace mają potrwać do 2 grudnia 2026 r. Koszt przeprowadzonych prac to kwota 1 000 000,00 zł., z czego otrzymane dofinansowanie to kwota 980 000,00 zł., zaś 20 000,00 zł. to wkład własny gminy (2%).

W ramach otrzymanych środków przeprowadzone zostaną prace uporządkowania zieleni, głównie drzewostanu, który w tym momencie porasta wały grodziska. Nastąpi częściowa rekonstrukcja ubytków w wałach oraz odtworzenie wałów po badaniach wykopaliskowych. Ponadto przeprowadzone zostaną gruntowne badania archeologiczne, w tym sondowania geologiczno-archeologiczne, badania geofizyczne, elektrooporowe i magnetyczne. Pojawią się m. in. alejki spacerowe, nowe nasadzenia barwinka, czy tablice informacyjne. Warto zaznaczyć, że część alejek spacerowych zostanie oświetlona i będzie monitorowana. Powstanie też wiata z przyłączem energii elektrycznej, gdzie będzie można organizować np. spotkania tematyczne.

3. Dotacja dla Parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Bobach-Kolonii

W sierpniu 2024 r. podpisana została umowa pomiędzy Gminą Urzędów a Parafią pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Bobach-Kolonii na udzielenie dotacji na prace konserwatorskie. Termin zakończenia prac to 31.10.2025 r.

Kwota dotacji - 1 003 426,58 zł. w tym wkład własny gminy to 20 068,58 zł. (2%)

W ramach zaplanowanych prac konserwatorskich przy elewacji kościoła znalazły się m. in. odnowienie okiennych witraży w neodrestaurowanych dotychczas oknach wraz z wykonaniem dodatkowego szklenia osłonowego, konserwacja 4 rzeźb aniołków

wraz z naprawą uszkodzonych podstaw ceglanych, odnowienie rzeźby ukrzyżowania Jezusa znajdującej się od wschodniej strony prezbiterium oraz krzyża wraz z Jezusem znajdującym się nad wejściem głównym do świątyni. Odnowione zostaną także drobne elementy płaskorzeźb na południowej części kościoła.

4. Aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków oraz opracowanie Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Urzędów na lata 2025 – 2028

W sierpniu 2024 r. na podstawie zapytania ofertowego wyłoniono wykonawcę zadania. Koszt zadania to **8 850,00 zł**. Wykonawca dokonał aktualizacji GEZ oraz opracował GPOnZ dla Gminy Urzędów na lata 2025 – 2028.

Pozostałe zadania:

W kwietniu 2024 r. uzyskano wytyczne konserwatorskie w sprawie remontu Pomnika ku czci bohaterów o niepodległość 1831-1920 w Bobach – Wsi.

W czerwcu 2024 r. złożono do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego wniosek o zapotrzebowanie na środki finansowe z budżetu Wojewody Lubelskiego z przeznaczeniem na uporządkowanie Kwatery Wojennej żołnierzy z okresu I wojny światowej znajdującej się na cmentarzu parafialnym w Urzędowie.

Podsumowanie

Reasumując, realizowane w latach 2023-2024 zadania „GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI DLA GMINY URZĘDÓW NA LATA 2021-2024” finansowane były w ramach środków własnych gminy Urzędów oraz z otrzymanej promesy:

- 2023 r. – **33 304,00 zł**. jako środki własne

- 2024 r. – **193 927,08 zł**, w tym: 135 004,80 zł - promesa, 58 922,28 zł. – środki własne

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do zadań własnych gminy należą sprawy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Ponadto art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nakłada na gminę obowiązek sporządzenia na okres 4 lat gminnego programu opieki nad zabytkami. Co 2 lata, zgodnie z art. 87 ust. 5 wyżej wymienionej ustawy, należy sporządzić sprawozdanie z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami, które przedstawia się radzie miejskiej.